

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Pályázati eljárás száma: VKK/3/2006

Program neve: Tanulmányút szervezése az Európai Unió intézményeihez

A támogatási szerződés száma: (iktatószám) AL/652/2007/003

Kedvezményezett neve: Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Nemzetközi jogi és Európa-jogi Tanszék

Szakmai felelős neve: Prof. Dr. Bodnár László

A Program befejezésének határideje: 2007. november 30.

A beszámoló csak részeredményre vonatkozik:¹

1. Ismertesse a Program megvalósításának menetét, írja le a végrehajtás egyes lépéseit és csatolja a végrehajtás során keletkezett fontosabb dokumentumokat! Sorolja fel a Program megvalósításában közreműködőket (a Kedvezményezett részéről vagy megbízása alapján)!

A tanulmányúton az alábbi programot valósítottuk meg:

2007. október 6. /szombat/

- **Találkozás:** Szeged, Rákóczi tér 1. előtt
- **Indulás:** 4:30 órakor
- Érkezési időponttól függően fakultatív városnézés Regensburgban
- **Szállás:** Neumarktban (Hotel Nürnberger Hof, Nürnberger Str.28a 92318 Neumarkt , Tel.: 09181/48 40 0)
- **Vacsora:** a szálláson kb. 21:00-kor

2007. október 7. /vasárnap/

- **Indulás 8,00** órakor Brüsszelbe
- **Szállás:** Brüsszelben (Van Belle Hotel, Chaussee De Mons 39-43 Brussels 1070 Tel.: 02 521 35 16)
- Érkezési időponttól függően fakultatív városnézés Brüsszelben
- **Vacsora:** a szálláson

2007. október 8. /hétfő/

- **Indulás: 7,50** órakor a szálláshelyről
- **8,50** órakor érkezés a **NATO HQ** főbejáratához, beléptetési eljárás (kísérő: Kriegler Györgyi)
- **9,20-10,15** Ms. Barbora Maronkova: köszöntő és előadás a NATO jelenlegi politikai szerepvállalásáról
- **10,15-10,35** Kávészünet
- **10,40-11,35** Marosfi Gábor előadása Magyarország és NATO viszonyáról
- **11,45-12,45** Ebéd a NATO központban

¹ Amennyiben a szakmai beszámoló a Program valamely fázisában született részeredmény(ek) bemutatására szolgál, a beszámolót csak az adott részeredményre vonatkozóan kell értelemszerűen kitölteni.

- 12,45 távozás a NATO központból
- 13,30-13,45 A hallgatói csoport érkezése a Magyar Köztársaságnak az EU-hoz akkreditált Állandó Képviselőtére
- 13,45-14,45 Mányik Júlia (ÁK) Tanácsos Asszony előadása az ÁK munkájáról
- 14,45-15,00 Szünet
- 15,00-16,15 Fóris György (BRUXINFÓ) előadása az EU intézményeiről
- 16,15-16,30 Szünet
- 16,30-18,00 Inotai G. András (Európai Bizottság) előadása a Verseny Főigazgatóság munkájáról
- **Vacsora:** a szálláson
- **Este:** fakultatív városnézés, szabad program

2007. október 9. /kedd/

- **Indulás:** 7,45 órakor a szálláshelyről
- 8,30-8,40 Érkezés a Parlament Látogatói Bejáratához
- 9,00-11,30 Látogatás az Európai Parlamentnél (0C83 terem)
Találkozás magyar képviselőkkel (Szent-Iványi István, Becsey Zsolt, Tabajdi Csaba), asszisztenseikkel (Bóka János)
- 12,00 : **Ebéd** a Parlamentben
- **Délután:** Infopont felkeresése
- Utazás Trierbe, (**Szállás:** Trierben Hotel Constantin, St. Barbara- Ufer 1-2, 54290
Tel.: (0651) 9 78 57-0)
- Érkezési időponttól függően fakultatív városnézés Trierben
- **Vacsora:** a szálláson

2007. október 10. /szerda/

- **Indulás:** 7,30 órakor a szálláshelyről Trierből Luxemburg Kirchberg városrészbe
- 8,30-kor megérkezés a Thomas More bejáratához (Konrad Adenauer bd-Kirchberg városrész)
- 8,45-9,15 Tájékoztató a C-427/06 számú tárgyalásról (Lehóczki Balázs, Salle d'audience bleue)
- 9,30- tól Az Európai Bíróság Nagytanácsának tárgyalása a Grande Salle-ban (C-427/06 Bartsch – Közösségi jogi elvek)
- 12,00-13,30 **Ebéd:** az Európai Bíróságon
- 14,30-15,00 az Európai Bíróság könyvtárának bemutatása (Hámori Úr)
- 15,00-15,30 Az Elsőfokú Bíróság általános bemutatása (Luszczyk Viktor)
- 15,30 Kávészünet
- 15,45-16,30 tájékoztató az Európai Bíróság és az Elsőfokú Bíróság Hivataláról (Fülöp Botond és Andova Katalin)
- 16,30-17,15 tájékoztató a Sajtó és tájékoztatói osztályról és a Kutatási és dokumentációs osztályról (Lehóczki Balázs és Stump Krisztina)
- 17,15 Kávészünet
- 17,30-18,00 prezentáció a Fordítási Igazgatóság Nyelvi Szolgálat munkájáról (Villányi József, a magyar fordítók vezetője)
- 18,00 távozás a Bíróságról
- Utána visszautazás Trierbe
- **Vacsora:** a szálláson
- **Este:** szabadprogram

2007. október 11. /csütörtök/

- **Indulás: 7,30**-kor, utazás Trierből Luxemburg Kirchberg városrészbe
- **8,30** órakor megérkezés a Thomas More bejáráthoz (Konrad Adenauer bd-Kirchberg városrész)
- **8,45-9,15** Tájékoztató a C-393/06 számú tárgyalásról (Szűts Márton)
- **09,30:** Európai Bíróság IV. Tanácsa tárgyalásának megtekintése (ítélethirdetések az alábbi ügyekben:
C-283/06, C-312/06, egyesített ügyek Kögáz és társai – Adózás
C-451/05 Elisa -Tőke szabad mozgása
C-443/06 Hollmann – Közösségi jogi elvek
Szóbeli előterjesztés:
C-393/06 Ing. Aigner – Vállalkozások joga)
- **Végén:** kávészünet
- **11,30-12,30** találkozó Czúcz Ottóval és kabinetjével
- **12,30-14,00 Ebéd:** az Európai Bíróságon Czúcz Ottó, Juhász Endre és asszisztenseik társaságában
- **14,00** látogatás vége
- a tárgyalás-látogatás után városnézés Luxemburgban
- visszautazás Trierbe
- **20,00 órakor:** Trier Óvárosában vacsora (Zum Domstein, Am Hauptmarkt 5 Trier
Tel.: +49 651 74490)

2007. október 12. /péntek/

- Reggeli után kijelentkezés a szállodából! Ebédcsomagok átvétele
- **Indulás: 8,40** órakor
- **9,00-11,00** Trier-i Európai Jogakadémia meglátogatása
- Hazautazás (**indulás Trierből 11,00**-kor)
- **Tranzitszállás:** Salzburgban (Sonnenhof Panzió, A-5301 Eugendorf, Sonnleitenstrasse 9. Tel.: +43(0) 6221/7722))
- **Vacsora:** a szálláshelyen **nincs!**

2007. október 13. /szombat/

- **Indulás:** reggeli után **9,00** –kor Salzburgba
- **9,00-11,30** fakultatív városnézés Salzburgban
- Hazautazás (**indulás 11,00**-kor Salzburgból)
- **Érkezés** Szegedre az esti órákban

A programban megvalósításában közreműködött a Kedvezményezett részéről:

Prof. Dr. Bodnár László
Dr. Gombos Katalin
Dr. Schiffner Imola
Dr. Szalai Anikó
Dr. Váradi Szilvia
Kiss Tímea

A tanulmányúton az alábbi hallgatók (nappali tagozatos és posztgraduális szakjogász képzésben résztvevő hallgatók) és oktatók vettek részt:

Bánhegyi Csilla
Berki Gabriella

Botyánszki Adrienn
Csatlós Erzsébet
Deilinger Viktória
Dékány Kinga
Fekete István
Fodor Ildikó
Huszics Gabriella
Imre Noémi
Kertész Judit
Páka Erika
Simonyi Mariann
Sprok Zsófia
Szénási Réhel
Szöllősi Annamária
Tiborfi György
Uszkay-Boiskó Sándor
Varga Nóra Judit
Vladiszavlyev Anita
Dr. Balázs Ildikó
Dr. Gyulai Andrea
Dr. Gyulai Krisztina
Dr. Jágity Zsuzsanna
Dr. Kulcsár Györgyi
Dr. Sipos Melinda
Dr. Szöllősi László
Dr. Zsótér István
Prof. Dr. Bodnár László
Prof. Dr. Blutman László
Dr. Gombos Katalin
Dr. Papp Tekla
Dr. Horváth Szilvia
Dr. Schiffner Imola
Dr. Szalai Anikó
Dr. Váradi Szilvia
Rózsáné dr. Markó Zsuzsanna
Kiss Tímea
+ 2 fő gépkocsivezető (Csávás Imre, Csávás Attila)

2. Részletesen ismertesse és értékelje a Program eredményeit!

- szakmailag / tudományos szempontból
- a pályázati célkitűzésekkel összefüggésben
- újszerűség bemutatása
- a továbbfejlesztés lehetőségei (pl. Program kiterjesztése, további kutatás, módosítás szükségessége)
- az eredmények hasznosításának lehetőségei

A Szegedi Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Karán a Nemzetközi Jogi és Európa-jogi Tanszék gondozásában folyik a hallgatók Európa-jogi képzése, nappali tagozatos hallgatók Európa-jogi szakirányú képzése, továbbá a végzett jogászok posztgraduális Európa-jogi szakjogász képzése. A tanszék mindig is próbált gondot fordítani arra, hogy a hallgatók számára naprakész tudást tudjon nyújtani. Az Európa-jogi képzés egyik súlyponti kérdése a belső piac, a közösségi versenyjog területe. Több általunk oktatott tantárgy érinti ezt a jogterületet (közösségi versenyjogot és a belső piac jogát kötelező, illetve fakultatív tárgyak keretében is tanítunk, valamint jogeset megoldó szemináriumokon is ezek a

legtöbbet feldolgozott területek). Tapasztalatunk szerint a tudás átadásának fontos eleme, hogy a hallgatók ne csupán elméleti oktatást kapjanak, hanem lehetőség szerint minél szélesebb körben gyakorlati ismereteket is szerezhessenek.

Ennek a célnak alárendelten teremtettünk lehetőséget arra, hogy tanulmányi kirándulás keretében a hallgatók megismerjék az Európai Unió intézményeit, ezen belül is nyomatékos figyelmet fordítottunk arra, hogy bepillantást nyerhessenek a versenyjoggal foglalkozó közösségi intézmények munkájába (az EU Bizottsága és Bíróságai)

Egyetemi oktatók vezetése mellett nappali tagozatos egyetemi hallgatók és posztgraduális szakjogász képzésben részt vevő hallgatók számára 2007. október 6.-október 13. között 38 fő részére tanulmányút keretében az Európai Bizottság, az Európai Parlament és a Luxemburgi Európai Bíróság, valamint Elsőfokú Bíróság meglátogatását valósítottuk meg.

- A tanulmányút során lehetőségünk nyílt arra, hogy az Európai Bizottság Verseny Főigazgatóságának egyik magyar munkatársával találkozzunk. Dr. Inotai G. Andrásról előadást hallgattunk a közösségi versenyjog vállalkozásokra vonatkozó szabályairól. A klasszikus antitröszt jog valamennyi kérdését érintő átfogó előadás a kartelltilalom és a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmának közösségi szabályaira koncentrált. A résztvevők igen aktívak voltak az előadóhoz több szakmai kérdés is elhangzott.

- A tanulmányút során találkoztunk az Európai Parlament három magyar képviselőjével, egyikük asszisztensével, a brüsszeli Állandó Magyar Képviselőlet munkatársaival, továbbá a Bruxinfo vezetőjével. Előadásokat hallhattunk a döntéshozatali folyamatokról a parlamenti képviselők munkájáról és aktuális brüsszeli történésekről.

- Az Európai Bíróság és az Elsőfokú Bíróság a közösségi jog őrei, az egységes közösségi jogértelmezés letéteményesei. Mindkét bíróságot munkája közben láttuk működni. Két napon keresztül lehetőségünk nyílt arra, hogy tárgyalásokat látogathassunk. Az Elsőfokú Bíróság magyar bírója részletes tájékoztatást adott – többek között - arról, hogyan zajlik a Bizottság versenyügyben hozott határozatával szembeni Elsőfokú Bíróság előtti jogorvoslati eljárás, aktuálisan a Microsoft ügyben hozott bírósági döntést is érintve. Az Európai Bíróság előtt az adózási kérdésekkel foglalkozó C-283/06, C-312/06, egyesített ügyekben (Kögáz és társai), a tőke szabad mozgásának kérdéseivel foglalkozó C-451/05 (Elisa), valamint a közösségi jog belső piacának főbb elveivel foglalkozó C-443/06 (Hollmann) ügyekben ítélelhirdetéseket hallgattunk. A közösségi jog egyik legfontosabb alapelveinek a diszkrimináció tilalmának értelmezési kérdései kerültek szóba a Nagytanács által tárgyalt C-427/06 Bartsch ügyben. A vállalkozások joga témakörébe eső C-393/06 (Ing. Aigner) ügyben szóbeli meghallgatáson vettünk részt. Ebben az ügyben a közüzemi szolgáltatások piaci liberalizációjának kérdései merültek fel, az ügyben a Magyar Köztársaság is beavatkozó fél volt és írásban kifejtette álláspontját. Mind az ítélelhirdetésekből, mind a szóbeli meghallgatásokból számos hasznos elméleti és gyakorlati ismeretet szerezhettünk.

A résztvevőktől származó visszacsatolásokból is egyértelműen megállapítható, hogy a programon való részvétel sok hallgató számára élővé és kézzel foghatóvá tette az Európai Unió főbb intézményeinek működését, ezen belül is különösen a több szempontból érintett versenyjogi kérdéseket.

3. Sorolja fel és mellékelten csatolja a Programmal (annak eredményeivel) összefüggésben született tanulmányokat, kiadványokat, publikációkat, előadásokat stb.! A Program végrehajtása mennyiben segítette a Programban résztvevők tudományos előmenetelét?

A tanulmányút célja nem elsősorban publikációk megszületése volt. Reméljük azonban, hogy hallgatóink jövőbeli tanulmányaik, illetve mindennapi munkájuk során sokat hasznosítanak a tanulmányúton szerzett beható ismeretekből. Már a program lebonyolítása során több jelzést kaptunk arról, hogy hallgatóink érdeklődnek az európai intézményeknél való elhelyezkedés, az ottani munkavégzés lehetőségeiről.

4. Mutassa be, a Program megvalósítása mennyiben felel meg az eredeti munkatervnek (ütemezés, eredmények, esetleges eltérések indokai, különös tekintettel a támogatási szerződés módosítása nélkül végrehajtottakra)!

Az eredeti elképzeléseinket teljes egészében megvalósítottuk. A tanulmányút résztvevői bepillantást nyerhettek a közösségi intézmények munkájába, különös súllyal a versenyjoggal kapcsolatos feladatok ellátásába. Meggyőződésünk, hogy a versenykultúra fejlesztés egyik legjobb módszere, ha élőben, testközelből láthatják az érdeklődők hogyan működik a közösségi versenyjog a Közösség belső piaca az intézmények milyen módon védik a fogyasztók érdekeit és a tisztességes verseny elvét.

5. Amennyiben rendelkezésre áll, csatolja a Program résztvevői / célcsoportja által készített értékelést!

Külön értékelőlapot nem készítettünk a tanulmányúttal kapcsolatosan, de sok pozitív szóbeli megnyilatkozás érkezett hozzánk. Ezen túl a résztvevők szemszögéből készült hallgatói élménybeszámolót és értékelést kaptunk visszajelzésként, melyet mellíkelten csatolunk.

Kelt: Szeged, 2007. november 7.

Prof. Dr. Bodnár László .....
egyetemi tanár, tanszékvezető
SZTE ÁJK Nemzetközi jogi
és Európa-jogi Tanszék .....
Szakmai felelős aláírása

Prof. Dr. Bodnár László .....
egyetemi tanár, tanszékvezető
SZTE ÁJK Nemzetközi jogi és
Európa-jogi Tanszék
Kedvezményezett (képviselőjének
cégszerű) aláírása

